

DAVA ADAMI

Akif EMRE, 13 Temmuz 2013

<https://www.yenisafak.com/yazarlar/akif-emre/dava-adami-38557>

Anadolu'nun modern tarihi hep merkezden şekillendirildi. Bu merkezin sadece siyasal bir otorite olması gerekmiyor. Bu toprakların insanının nasıl düşüneceği, nasıl hayat süreceği, neye ne şekilde inanması gerektiği hep merkezden tayin edilmek istendi. İster siyasal merkez ister entelektüel merkez adına olsun sürekli bir gömlek biçildi Anadolu insanına...Çoğu kez dar geldi bu gömlek. Giydirilen deli gömleklerini farketdiği anda yırtmaya çalıştı.

Sessiz ve derin bir direncin öyküsüdür Anadolu'nun yakın tarihi aynı zamanda. Yangın yerine çevrilen çilekeş coğrafyada yeni bir umut yeşertmek için sessiz, gösterişten uzak, fedakârlık ve çilelerle yoğrulmuş nice emekler, göz nuru, hayatlar var.

Artık neredeyse yadırganan bir insan tipi vardı, "dava adamı". Anadolu'nun herhangi bir şehrinde bir terzi dükkanında, bir saatçide, bir kitap evinde yahut birkaç sandalyenin sıralandığı bir dernekte görürsünüz. Geleneksel önderlerden farklıdır, tam anlamıyla yangından çıkan bir neslin öncüleridir bunlar. Aralarında geleneksel yapılardan gelenler olsa da çoğunlukla modern eğitimden geçmiş kişilerdir.

Hayatın içinde hayata karşı Müslümanca durabilmenin imkanlarını, işaret taşlarını göstermeye çalışırlar.

Kimi zaman ya bir çay ocağının etrafına atılmış alçak hasır iskemlelere kümelenmiş aydınlık alınlı gençlerle, ya bir kitapevinin soluk ışıklı ortamında mutlaka bir şeyler anlatırken görürsünüz. Ekmek teknesi iş yeri sürekli bir

şeylerin dağıtıldığı, imbikten geçirildiği, "yüksek memleket meseleleri nin halledildiği yerlerdir.

"Dava adamı" dediğimiz bir model, fedakârlığın, fikir öfkesinin, samimiyyetin, karşılıksız vermenin, paylaşmanın erdem olduğu bir insan modelidir. Kariyerizmin yer almadığı, ikbal hesaplarının yapılmadığı, geçmiş ve yaşanan anla hesaplaşmanın yoğun bilincini yüklenen yüreklere işaret eden bir insan tipidir.

Bir yanda varoluş bilincini diriltmeye çalışırken diğer tarafta çağdaş uygarlık adına çökertilen kurumların işlevini yüklenirler. Her biri birer okul işlevi görür. Bu ülkenin geleneğiyle, imanıyla, kültürüyle yeniden bağ kurmaya çalışırken inanmanın, bu topraklar için ne anlama geldiğini genç beyinlere zikrederler bıkmadan.

Bir neslin fikir hamurunu yoğuran bu fedakâr öncülere bu ülke ne kadar çok şey borçlu.

Hayatın içinde, hayatta kaybolmadan insanlarla beraber yangın yerine benzeyen koca coğrafyanın benliğini, tarihini, inancını, geleneğini, geçmiş ve gelecek tasavvurunu iplik iplik örerler. Buldukları her yeni kitap heyecan verir, kurulmuş anlamlı bir cümle yüreklerini ürpertir. Okudukça içleri büyür.

Doğuyu, batıyı birlikte keşfederler, büyük anlatıları, klasikleri, unutulmuş bir elyazma risaleyi söke söke okur, dünyanın bir köşesindeki Müslümanla heyecanlanır, açları, susuzları sürgünleri duydukça kahrolur; elinde avucundakini bilmediği coğrafyalarla paylaşır.

Sonra o gençler teker teker dağılırlar memleketin bir köşesine. Okumuş büyük adam olmuşlardır.

Yükselen dalgayı yakalamıştır büyük kısmı. Hayat başka türlü akmaktadır. İdealler henüz reddedilmese de artık başka şeylerden heyecan alınmaktadır.

Zamanın ruhunu(!) daha doğrusu değişimi yakalayanlar için bir zamanlar dava adamından işittikleri çok uzak günlerin tesellisi gibi gelmektedir. Hatta hatırlamak, onlarla yüzleşmek sıkıntı verir olmuştur.

Dönem değişmiş, insanlar hayal edemedikleri yerlere gelmiş, bir zamanlar izbe köşelerde mumla aranan nadir insanlar her tarafta etkili yetkili olmuştur.

Zaman değişmiş dava adamından dinledikleri hafif bir dudak tebessümüyle hatırlanan geçmiş zaman nostaljilerine bırakmıştır.

Ama o hala orada, o köşesinde, yıllar önce neyi niçin savunuyorsa onu aynı kararlılıkla anlatmaya, okumaya, paylaşmaya devam ediyordur. Her birinin gözlerinde birer umut ışığı o gençlerden pek kimse kalmasa da.

Geçen zamanın yüzündeki çizgileri derinleştirse, etrafı tenhalaşsa da o hala büyük anlatıların, şiirin, derin mevzuların peşindedir. Yaşanmakta olanlar onu şaşırtmamıştır. Fikir öfkesi ve dava heyecanı hala diridir.

Anadolu'nun kim bilir kaç köşesinde benzer portreler çizilebilir. Kim bilir bu portrelerin hangi parıltılı çehrelerin üstünde gölgesi düşmektedir. Yakından bakın göreceksiniz. Onlar yüzlerini çevirip kaçmak, hatırlamak istemese de.

Evet bir zamanlar "dava adamı" vardı.

Tüm bunlar, bir dava adamının yıllardır yayınlamadığı kitabını okumaya başlanam vesilesiyle bende yaptığı çağrışımlar.